

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av 3 § i lagen om Transport och kommunikationsverket

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av 3 § i lagen om Transport och kommunikationsverket (RP 170/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 15/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 271 a—271 c, 289, 304, 325 och 350 §,
av dem 271 a § sådan den lyder i lag 52/2019, 271 b och 271 c § sådana de lyder i lag 1003/2018, 289 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018 och 1207/2020, 304 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018, 350/2019, 1207/2020 och 1003/2021 och 325 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018, 52/2019 och 1207/2020, och
fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016, 52/2019, 1207/2020 och 485/2021, en ny 4 a-punkt samt till lagen nya 271 d—271 g § och en ny 325 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

4 a) *offentlig reglerad satellittjänst* en tjänst som är skyddad på hög informationssäkerhetsnivå och som utförs med ett satellitpositioneringssystem i enlighet med Galileoprogrammet,

— — — — —

32 a kap.

Offentlig reglerad satellittjänst

271 a §

Ansvarig myndighet för offentlig reglerad satellittjänst

Transport- och kommunikationsverket är ansvarig myndighet för offentlig reglerad satellittjänst och svarar för den övergripande organiseringen av en sådan satellittjänst i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 1104/2011/EU om närmare föreskrifter för tillträde till den offentliga reglerade tjänst som erbjuds via det globala system för satellitnavigering som inrättats genom Galileoprogrammet.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av den som använder offentlig reglerad satellittjänst ta ut ersättning för användningen. Bestämmelser om avgiftens storlek finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillhandahållandet och användningen av offentlig reglerad satellittjänst och om relevant hantering av åtkomsträttigheter, krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information, om tekniska krav och krav på säkerhet, aktionsberedskap och annan beredskap och kontinuitet, om utrustning och utrustningsutrymmen och om informationssystem som stöder produktionen av service.

271 b §

Tillhandahållande av offentlig reglerad satellittjänst

Aktiebolaget Suomen Erillisverkot Oy svarar för de uppgifter som ankommer på en tillhandahållare av offentlig reglerad satellittjänst (*tillhandahållare av offentlig reglerad satellittjänst*).

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska

1) tillhandahålla, svara för och utveckla nationella infrastrukturtjänster för den offentliga reglerade satellittjänsten,

2) ansvara för hanteringen av åtkomsträttigheter till den offentliga reglerade satellittjänsten och för distributionen av krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information till systemadministratören, och

3) för sin del sköta den beredskapsplanering som rör den offentliga reglerade satellittjänsten och genom förberedelser och andra åtgärder se till att driften fortsätter så störningsfritt som möjligt under undantagsförhållanden samt i störningssituationer under normala förhållanden.

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska i funktionellt och ekonomiskt hänseende avskilja den verksamhet som avses i denna lag från annan än i denna paragraf avsedd verksamhet och verksamhet som har samband med den.

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

Avsikten är inte att tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska vara vinstbringande i företagsekonomiskt hänseende i fråga om skötseln av de uppgifter som tillhandahållaren har enligt denna lag.

Försvarsmakten kan tillhandahålla, svara för och utveckla infrastrukturtjänster för den offentliga reglerade satellittjänsten för försvarets behov och ansvara för hanteringen av åtkomsträttigheter, krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information i anslutning till det samt för distribution av krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information till användare av offentlig reglerad satellittjänst.

De utrustningsutrymmen och den utrustning som direkt hör till den nationella serviceproduktionen i anslutning till den offentliga reglerade satellittjänsten samt de telekommunikationsförbindelser som direkt används inom denna nationella serviceproduktion ska finnas i Finland. De tjänster som har samband med den offentliga reglerade satellittjänsten och den administration och tillsyn som gäller den ska produceras i Finland.

Närmare bestämmelser om upprätthållande av den nationella produktionen som gäller offentlig reglerad satellittjänst och om den prioritet, skyndsamhet och viktighetsklassificering som gäller användningen av tjänsten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

271 c §

Anställda hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst

Av en person som är anställd hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och som utför uppgifter som har samband med den offentliga reglerade satellittjänsten krävs oförvitlighet och tillförlitlighet på det sätt som uppgiften förutsätter, vilket vid behov kan utredas i enlighet med säkerhetsutredningslagen (726/2014). Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på personer anställda hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst när dessa utför uppgifter som gäller offentlig reglerad satellittjänst. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

271 d §

Underleverantörer av offentlig reglerad satellittjänst

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst får använda sig av underleverantörer. Underleverantörer ska anlitas endast i den utsträckning det är nödvändigt. Också i övrigt får underleverantörer anlitas endast i sådan utsträckning att tillhandahållaren av tjänsten fortfarande administrerar, styr och övervakar tillhandahållandet av tjänsten och att den offentliga reglerade satellittjänstens säkerhet eller kontinuiteten vid tillhandahållandet inte äventyras. Anlitande av underleverantör ska anmälas på förhand till Transport- och kommunikationsverket.

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst svarar för underleverantörens arbete som för sitt eget arbete. Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska försäkra sig om att underleverantören har tillräckliga ekonomiska förutsättningar samt tillräcklig teknisk prestationsförmåga och tillräckliga yrkesmässiga kvalifikationer för att genomföra underentreprenaden och att underentreprenaden inte äventyrar den nationella säkerheten. Underleverantören ska uppfylla de krav på säkerhet, aktionsberedskap, annan beredskap och kontinuitet som gäller offentlig reglerad satellittjänst. I det uppdragsavtal som ingås med underleverantören ska särskilt förfarande-

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

na för hanteringen av störningssituationer under normala förhållanden och av undantagsförhållanden säkerställas.

Av en person som är anställd hos underleverantören och som utför uppgifter som har samband med offentlig reglerad satellittjänst krävs oförvitlighet och tillförlitlighet på det sätt som uppgiften förutsätter, vilket vid behov kan utredas i enlighet med säkerhetsutredningslagen. På personer som är anställda hos underleverantören tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa utför uppgifter som gäller offentlig reglerad satellittjänst. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst kan använda underentreprenad och om underleverantörerna.

271 e §

Användning av offentlig reglerad satellittjänst

Offentlig reglerad satellittjänst kan tillhandahållas de användargrupper som avses i 250 § samt andra användargrupper som är viktiga för ett fungerande samhälle. Beslut om användargrupperna fattas av kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan bemyndigande att använda en offentlig reglerad satellittjänst till sådana inhemska statliga myndigheter eller kommunala myndigheter, inrättningar, affärsverk eller andra offentliga samfund eller finska juridiska personer eller utländska näringsidkares filialer i Finland (*användare av offentlig reglerad satellittjänst*)

1) som ingår i en av kommunikationsministeriet fastställd användargrupp, och

2) som, om sökanden inte är en myndighet, har lagt fram tillräcklig utredning om behovet av att använda den offentliga reglerade satellittjänsten samt utredning om sina möjligheter att använda tjänsten på ett säkert och behörigt sätt och om varför och hur sökanden anser att användningen av den offentliga reglerade satellittjänsten gynnar Finlands övergripande säkerhet.

Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut om bemyndigande ange sådana begränsningar och villkor som behövs för en säker användning av tjänsten. Beslutet kan utfärdas för viss tid, om det finns särskilda skäl till det. Transport- och kommunikationsverket får inte bemyndiga en sökande att använda offentlig reglerad satellittjänst om det finns grundad anledning att misstänka att sökanden efter att ha erhållit ett beslut om bemyndigande bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan ge en användare av offentlig reglerad satellittjänst en anmärkning eller varning, om användaren bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande. Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett bemyndigande att använda offentlig reglerad satellittjänst tillfälligt eller permanent, om användaren av tjänsten trots anmärkningen eller varningen fortfarande bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande, eller om det är nödvändigt för landets försvar eller för den offentliga reglerade satellittjänstens säkerhet. Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut om att återkalla bemyndigandet att använda tjänsten bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om ansökningsförfarande, innehållet i ansökan och om andra omständigheter som hänför sig till en ansökan som gäller offentlig reglerad satellittjänst.

271 f §

Tillverkning av teknik för offentlig reglerad satellittjänst

Ett företag i Finland får tillverka teknik för utförande av offentlig reglerad satellittjänst (*tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänst*) endast med tillstånd av styrelsen för säkerhetsackreditering av europeiska satellitpositioneringssystem. Tillståndet ska sökas skriftligen via Transport- och kommunikationsverket.

271 g §

Exportkontroll av offentlig reglerad satellittjänst

Teknik för användning, utveckling och tillverkning av en offentlig reglerad satellittjänst får ut- anför Europeiska unionen endast exporteras eller förmedlas till länder som på behörigt sätt be- myndigats att använda satellittjänsten med stöd av ett avtal med Europeiska unionen, om inte nå- got annat föreskrivs någon annanstans. För exporten krävs det tillstånd från utrikesministeriet. Utrikesministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Teknik för användning, utveckling och tillverkning av en offentlig reglerad satellittjänst får överföras till medlemsstater i Europeiska unionen med tillstånd från utrikesministeriet. Utrikes- ministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Export, förmedling och överföring av teknik som avses i 1 och 2 mom. övervakas av Tullen.

Vid export ska varuhavaren visa upp det i 1 mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när varorna uppges för Tullen. Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av Tullen. Vid överföringar inom Europeiska unionen ska varuhavaren för Tullen visa upp det i 2 mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när varorna lämnar landet vid en gränstullan- stalt. Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av Tullen.

289 §

Informationssamhällsavgift

Ett teleföretag som bedriver anmälningspliktig eller koncessionspliktig verksamhet enligt den- na lag är skyldigt att till Transport- och kommunikationsverket betala en årlig informationssam- hällsavgift.

Informationssamhällsavgift tas inte ut för omsättning som hänför sig till televisions- eller ra- dioverksamhet eller till vidareändring av televisionsprogram eller radioprogram.

Informationssamhällsavgiften utgör 0,135 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften. Om teleföretagets omsättning dock understiger 300 000 euro, föreligger ingen betalningsskyldig- het.

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

Bestämmelser om hur informationssamhällsavgiften ska bestämmas under det första verksamhetsåret finns i 292 §.

Informationssamhällsavgiften återbetalas inte ens i det fall att teleföretaget upphör med sin verksamhet under avgiftsperioden.

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket

- 1) främja den elektroniska kommunikationens funktion, störningsfrihet och trygghet,
- 2) delta i beredskapsplaneringen samt övervaka och utveckla branschens tekniska beredskap för undantagsförhållanden,
- 3) sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av numrering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 4) samordna standardiseringen inom telebranschen,
- 5) bevilja sådana identifieringssignaler för radiostationer som behövs för att identifiera radiosändningar och vid behov meddela föreskrifter om hur de ska användas,
- 6) samla in information och informera om tillgången på nättjänster och kommunikationstjänster och om tjänsternas kvalitet och pris,
- 7) samla in information om kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem samt om fel och störningar i kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 8) informera om frågor som gäller informationssäkerhet samt om kommunikationsnäts och kommunikationstjänsters funktion,
- 9) utreda orsakerna till störningar av radiokommunikation samt till störningar som en radioutrustning eller teleterminalutrustning orsakar kommunikationsnät, radioutrustningar, teleterminalutrustningar eller elanläggningar,
- 10) utreda kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem,
- 11) underrätta kommissionen om sådant samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen som leder till enhetliga tillsynsåtgärder i fråga om informationssäkerheten för gränsöverskridande kommunikationstjänster mellan medlemsstaterna, när åtgärderna kan inverka på den inre marknadens funktion,
- 12) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen,
- 13) fungera som kontaktpunkt i frågor som gäller tillgängligheten i fråga om audiovisuella innehållstjänster,
- 14) vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten),
- 15) övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som antas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet; Transport- och kom-

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

munikationsverket kan kräva att teleföretaget ändrar priserna för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten,

16) vid behov upprätthålla ett sådant oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 i kodexdirektivet samt på ansökan av dem som tillhandahåller jämförelseverktyget godkänna sådana oberoende jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 första stycket i kodexdirektivet,

17) sörja för det nationella samordningscentrumets uppgifter enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.

325 §

Tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt ekonomiska inspektioner

Transport- och kommunikationsverket har rätt att i teleföretag utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt ekonomiska inspektioner för att övervaka efterlevnaden av skyldigheterna enligt denna lag samt enligt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den.

Även ett myndighetsnät samt tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation kan vara föremål för tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner.

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen.

Transport- och kommunikationsverket och den som handlar för verkets räkning har rätt att i samband med tekniska säkerhets- eller funktionsinspektioner eller ekonomiska inspektioner få tillträde till teleföretags utrustningsutrymmen och övriga lokaler samt att, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

325 a §

Inspektioner som gäller offentlig reglerad satellittjänst

Transport- och kommunikationsverket har rätt att utföra inspektioner i lokaler som används av tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och dennes underleverantörer, av Försvarsmakten, av användare av offentlig reglerad satellittjänst, och av tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänst för att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna om offentlig reglerad satellittjänst.

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

Inspektioner som gäller offentlig reglerad satellittjänst ska i första hand utföras genom en begäran om information, om syftet med tillsynsuppgiften kan nås på det sättet. Om det inte räcker med en begäran om information för att uppnå syftet med tillsynsuppgiften, har Transport- och kommunikationsverket rätt att i samband med inspektioner av offentlig reglerad satellittjänst få tillträde till lokaler som används av tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och dennes underleverantörer, av Försvarsmakten, av användare av offentlig reglerad satellittjänst och av tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänstteknik och, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

350 §

Hänvisningar till strafflagen

Bestämmelser om straff för avkodningssystemsbrott finns i 38 kap. 8 b § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för kränkning av kommunikationshemlighet finns i 38 kap. 3 §, om straff för grov kränkning av kommunikationshemlighet i 38 kap. 4 §, om straff för dataintrång i 38 kap. 8 § och om straff för grovt dataintrång i 38 kap. 8 a § i strafflagen. Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 136 § 4 mom. och 160 § 5 mom. i denna lag döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i den lagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Cybersäkerhetscentrets uppgifter

Cybersäkerhetscentret svarar för sin del för de av Transport- och kommunikationsverkets uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 13 punkten samt för ordnandet av offentlig reglerad satellittjänst enligt 3 § 4 a-punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Riksdagens svar RSv 154/2022 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 18.11.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare